

دانشگاه صنعتی شریف دانشکده مهندسی کامپیوتر

عنوان:

الگوها در سیستم های نهفته بی درنگ

نویسنده علی محسنی نژاد

استاد دکتر رامان رامسین

مرداد ۱۴۰۳

فهرست مطالب

۲

۵		•	مقدمه		
۶	Survey				
۶	طراحی برای دسترسی به سختافزار	الگوهای	1.7		
۶	الگوی Hardware Proxy	1.1.7			
٧	الگوی Hardware Adapter	7.1.7			
٧	الگوی Mediator	٣.١.٢			
٨	الگوی Observer	4.1.7			
٩	الگوی Debouncing	۵.۱.۲			
٩	الگوی Interrupt	8.1.7			
١.	الگوی Polling	٧.١.٢			
١.	طراحی برای همزمانی نهفته و مدیریت حافظه	الگوهای	۲.۲		
١.	الگوی Cyclic Executive	1.7.7			
۱۳	الگوی Static Priority الگوی	7.7.7			
۱۳	الگوی Critical Region	٣.٢.٢			
۱۳	الگوی Guarded Call الگوی	4.7.7			
۱۳	الگوَّى Queuing الگوَّى	۵.۲.۲			
۱۳	الگوی Rendezvous	8.7.7			
۱۳	الگوی Simultaneous Locking الگوی	٧.٢.٢			
۱۳	الگوی Ordered Locking	۲.۲.۸			
۱۳	طراحی برای ماشینهای حالت	الگوهای	٣.٢		
۱۳	الگوی Single Event Receptor	1.7.7			
۱۳	الگوی Multiple Event Receptor بالگوی	۲.۳.۲			
۱۳	الگوی State Table الگوی	٣.٣.٢			
۱۳	الگوی State الگوی	4.4.7			
۱۳	And States	۵.۳.۲			
۱۳	الگوی Decomposed And State الگوی	۶.۳.۲			
۱۳	امنیتُ و قابلیت اطمینان	الگوهای	4.7		
۱۳	الگوی One's Complement الگوی	1.4.7			
۱۳	الگوی CRC	7.4.7			
۱۳	الگوی Smart Data	٣.۴.٢			
۱۳	الگوی Channel الگوی	4.4.7			
۱۳	الگوی Protected Single Channel الگوی	۵.۴.۲			
۱۳	الگوی Dual Channel	8.4.7			
۱۳	معماری زیربخشها و اجزا	الگوهای	۵.۲		
۱۳	الگوی Layered	1.6.7			
۱۳	الگوی Five Layer	۲.۵.۲			
۱۳	الگوی Microkernel	۳.۵.۲			
۱۳	الگوی Channel الگوی	4.0.7			
۱۳	الگوی Recursive Containment الگوی	۵.۵.۲			
۱۳	الگوی Hierarchical Control	۶.۵.۲			
۱۳	الگوی Virtual Machine الگوی	٧.۵.٢			
۱۳	معماری Component-Based	۸.۵.۲			
۱۳	الگوي ROOM	۲.۵.۲			
۱۳	معماری هیزمانی	الگوهای	8.7		

۱۳	لگوی Message Queuing الگوی	1.8.7	
۱۳	لگوى Interrupt	1 7.5.7	
۱۳	لگوى Guarded Call	1 7.5.7	
۱۳	لگوی Rendezvous	1 4.5.7	
۱۳	لگوى Cyclic Execution لگوى	1 6.5.7	
۱۳	لگوی Round Robin		
۱۳	لگوی Static Priority لگوی	1 7.5.7	
۱۳	لگوی Dynamic Priority الگوی	۱ ۸.۶.۲	
۱۳	ماری حافظه		٧.٢
۱۳	لگوی Static Allocation لگوی		
۱۳	لگوی Pool Allocation لگوی	7.٧.٢	
۱۳	لگوی Fixed Sized Buffer لگوی	۳.۷.۲	
۱۳	لگوى Smart Pointer لگوى	1 4.7.7	
۱۳	لگوى Garbage Collection لگوى	۵.۷.۲	
۱۳	لگوی Garbage Compactor لگوی	1 8.7.7	
۱۳	ماری منابع یا در	الگوهای مع	۸.۲
۱۳	لگوى Critical Section لگوى	١.٨.٢ ا	
۱۳	لگوی Priority Inheritance	۲.۸.۲	
۱۳	لگوي Highest Locker لگوي		
۱۳	لگوى Priority Ceiling لگوى	۲.۸.۲	
۱۳	لگوی Simultaneous Locking لگوی		
۱۳	رى لگوى Ordered Locking لگوى		
۱۳	رق ماری توزیع		9.7
۱۳	لگوی Shared Memory لگوی		
۱۳	لگوى Remote Method Call الگوى	1.9.7	
۱۳			
۱۳	لگوى Data Bus لگوى	1 4.9.7	
۱۳	لگوی Proxy لگوی	۱ ۵.۹.۲	
۱۳	لگوى Broker لگوى	1 8.9.7	
۱۳	ماری امنیت و قابلیت اطمینان	الگوهای مع	1 7
۱۳	لگوي Protected Single Channel الگوي		
۱۳	لگوی Homogeneous Redundancy لگوی	7.1.7	
۱۳	لگوی Triple Modular Redundancy برای لگوی	7.1.7	
۱۳	لگوی Heterogeneous Redundancy الگوی		
۱۳	لگوی Monitor-Actuator		
۱۳	لگوی Sanity Check الگوی	9.1 •	
۱۳	لگوی Watchdog لگوی	۲.۱۰.۲	
۱۳	لگوی Safety Executive الگوی		
۱۳	ختُافزاری برای سیستمهای Safety-Critical	الگوهای س	11.7
۱۳	لگوى Homogeneous Duplex لگوى		
۱۳	لگوى Heterogeneous Duplex لگوى		
۱۳	لگوی Triple Modular Redundancy الگوی		
۱۳	لگوى M-Out-Of-N		
۱۳	رى لگوى Monitor-Actuator		
۱۳	رى لگوى Sanity Check لگوى		
۱۳	رى لگوى Watchdog لگوى		
۱۳	رى لگوى Safety Executive بارى Safety Executive		
	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·		

الگوها در مهندسی نرم افزار صفحه ۴ از ۱۴

۱۳	الگوهای نرمافزاری برای سیستمهای Safety-Critical	17.7	
۱۳	۱.۱۲.۲ الگوی N-Version Programming با N-۱۲.۲ الگوی		
۱۳	۲.۱۲.۲ الگوی Recovery Block الگوی		
۱۳	۳.۱۲.۲ الگوی Acceptance Voting الگوی		
۱۳	۴.۱۲.۲ الگوی N-Self Checking Programming بالگوی		
۱۳	۵.۱۲.۲ الگوی Recovery Block with Backup Voting الگوی		
۱۳	الگوهای ترکیبی سختافزار و نرمافزار برای سیستمهای Safety-Critical	17.7	
۱۳	۱.۱۳.۲ الگوی Protected Single Channel		
۱۳	۲.۱۳.۲ الگوی Jafety Monitoring 3-Level Safety Monitoring		
14		مراجع	٣

الگوها در مهندسی نرم افزار صفحه ۵ از ۱۴

۱ مقدمه

این گزارش به طور مفصل به توضیح الگوهای معرفی شده در مقالات و کتب مختلف در حوزه سیستمهای نهفته و بی درنگ می پردازد. برای درک عمیق تر این الگوها، باید ابتدا مشخص شود که منظور از سیستمهای نهفته بی درنگ چیست. سیستمهای نهفته در بخشهای زیادی از زندگی روزمره وجود دارند؛ به طور مثال سیستمهای رادیویی، سیستمهای ناوبری، سیستمهای تصویربرداری. به طور کلی یک سیستم نهفته را می توان اینگونه تعریف کرد،: «یک سیستم کامپیوتری که به طور مشخص برای انجام یک کار در دنیای واقعی تخصیص داده شده و هدف آن ایجاد یک محیط کامپیوتری با کاربری عام نیست» [۱]. یک دسته مهم از سیستمهای نهفته، سیستمهای بی درنگ هستند. «سیستمهای بی درنگ هستند. (ای ای درنگ، سیستمهایی هستند که در آنها قیدهای زمانی مشخص باید برآورده شوند تا سیستم بتواند به درستی کار کند» [۱].

حال که مفهوم سیستمهای نهفته بی درنگ را دریافتیم، باید تعریفی از الگو در این سیستمها ارائه دهیم. منابع متنوع تعاریف متفاوتی از الگوها ارائه کردهاند و بسیاری از آنها این تعریف را به الگوهای طراحی محدود می کنند [۱]. هدف این گزارش تقسیم بندی الگوهای نرمافزاری به طور کلی نیست و صرفا می خواهیم الگوهای مورد استفاده در سیستمهای نهفته و بی درنگ را بررسی کنیم. Zalewski می گوید: «یک الگو یک مدل یا یک قالب نرمافزاری است که به فرایند ایجاد نرمافزار کمک می کند.» این تعریف در عین سادگی، جامع است؛ به طوری که الگوهای طراحی، معماری و فرایندی را در خود شامل می شود. با این حال این مقاله نیز مانند بسیاری از دیگر مقالات، تعریف جدیدی از الگوهای طراحی، مهراحی ارجاع دادهاند.

ساختار گزارش و مطالبی که گفته میشود.

الگوها در مهندسی نرم افزار صفحه ۶ از ۱۴

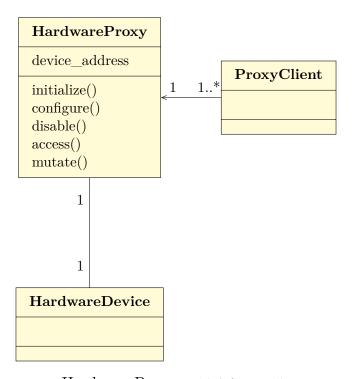
Survey 7

۱.۲ الگوهای طراحی برای دسترسی به سختافزار

نرمافزارهای نهفته بر روی یک بستر سختافزاری مستقر میشوند و معمولا بسیاری از قابلیتهای آنها ملزم به ارتباط با سختافزار میشود. به همین دلیل Douglass [۱] یک دسته از الگوها را با عنوان الگوهای دسترسی به سختافزار معرفی میکند.

۱.۱.۲ الگوی Hardware Proxy

این الگو با ایجاد یک رابط روی یک جزء سختافزاری، یک دسترسی مستقل از پیچیدگیهای اتصال به سختافزار برای کلاینت ایجاد می کند. این الگو با معرفی یک کلاس به نام پروکسی بین سختافزار و کلاینت، باعث می شود که تمامی عملیات وابسته به سختافزار در پروکسی انجام شود و در صورت تغییر در سختافزار، هیچ تغییری به کلاینت تحمیل نشود. در این الگو بر روی یک جزء سختافزاری، یک پروکسی قرار گرفته و کلاینتان متعدد می توانند از آن سرویس بگیرند. لازم به ذکر است که ارتباط پروکسی و سختافزار بر پایه یک «رابط قابل آدرس دهی توسط نرمافزار» است. دیاگرام کلاس این الگو در شکل ۱ رسم شده است.

شكل ۱: دياگرام كلاس Hardware Proxy

همانطور که در شکل ۱ دیده می شود، کلاس پروکسی توابع مشخصی را در اختیار کلاینتها قرار می دهد ۱. توضیحات مربوط به هر یک از توابع کلاس پروکسی در شکل زیر داده شده است:

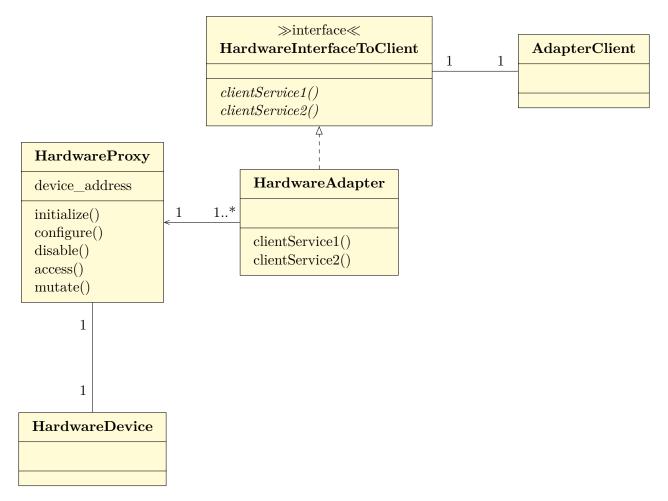
- initialize: این تابع برای آماده سازی اولیه ارتباط با سختافزار استفاده می شود و معمولا تنها یک بار صدا زده می شود.
- © configure: این تابع برای ارسال تنظیمات برای سختافزار استفاده می شود. معمولا باید در سختافزار تنظیماتی قرار داده شود که آن را قابل استفاده کند.
  - ا disable: این تابع برای غیرفعال کردن سختافزار به صورت امن استفاده میشود.
    - access: این تابع برای دریافت اطلاعات از طرف سختافزار استفاده میشود.
  - ستفاده می شود. استفاده این تابع برای فرستادن اطلاعات به سمت سختافزار استفاده می شود. $\square$

اتوابع دیگری نیز در [۱] گفته شده ولی اینجا تنها توابع public کلاس پروکسی را بررسی می کنیم.

الگوها در مهندسی نرم افزار صفحه ۷ از ۱۴

۲.۱.۲ الگوی Hardware Adapter

این الگو مشابه الگوی Gamma که Gamma و دیگران [۳] معرفی کردهاند تعریف شده. استفاده از این الگو این اجازه را میدهد که کلاینتی که انتظار یک رابط خاص با سختافزار را دارد، بتواند با سختافزارهای مختلف بدون این که متوجه تفاوتهای آنها شود ارتباط بگیرد. این الگو روی ساختار الگوی Hardware Proxy بنا شدهاست و دیاگرام کلاس آن در شکل ۲ ترسیم شدهاست.

شکل ۲: دیاگرام کلاس Hardware Adapter

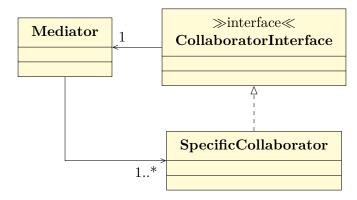
همانطور که در شکل ۲ دیده می شود، کلاس کلاینت سرویسهای مورد انتظار خود را از رابط HardwareInterfaceToClient انتظار دارد. در این ساختار، کلاس آداپتور، سرویسهای مورد انتظار کلاینت را به سرویسهای ارائه شده از طرف سختافزار ترجمه می کند. این کار اجازه می دهد که در صورت تغییر سختافزار (و متناظرا پروکسی)، تنها با ایجاد پیاده سازی جدید برای رابط آداپتور، نیازی به تغییر در کلاینت نباشد.

۳.۱.۲ الگوی ۳.۱.۲

این الگو با معرفی یک کلاس میانجی گر بین چند کلاس همکار، کمک می کند که چند سختافزار را با هم مدیریت کند. ساختار این الگو در شکل ۳ ترسیم شدهاست.

همانطور که در شکل مشخص است، کلاس میانجی با هر یک از کلاسهای همکار ارتباط دارد. این ارتباط به این شکل است که کلاس میانجی میانجی تمامی پیاده سازی های رابط همکار را می شناسد و با آن ها ارتباط دارد. این کلاس ها خودشان نیز همانطور که نشان داده شده، میانجی را می شناسند و با آن ارتباط دارند. هر یک از کلاس های همکار، با سخت افزار در ارتباط هستند و حتی می توانند خود یک پروکسی باشند (الگوی Hardware Proxy). ولی به هر صورت در این الگو برای ارتباط با یکدیگر، باید برای میانجی سیگنال بفرستند و میانجی وظیفه ارتباطات بین همکارها را دارد (با ایجاد ارتباط غیر مستقیم). به طور کلی فرایندهایی که در آن استفاده از چند سخت افزار و نیاز است، توسط میانجی کنترل می شود.

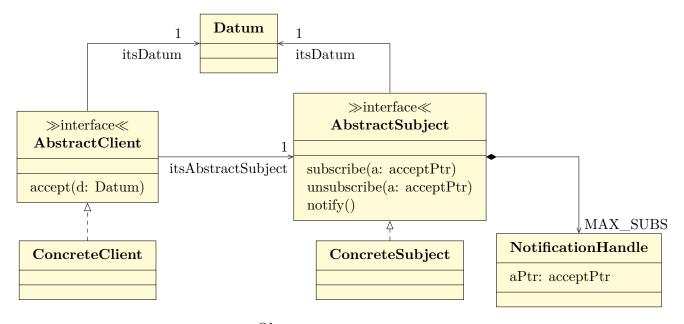
الگوها در مهندسی نرم افزار صفحه ۸ از ۱۴

شکل ۳: دیاگرام کلاس Mediator

۴.۱.۲ الگوی Observer

یکی از پرکاربردترین الگوها در حوزه سیستمهای نهفته، الگوی Observer است. این الگو به شیءهای برنامه این اجازه را میدهد که به یک شیء دیگر برای دریافت اطلاعات گوش دهند. این به این معنی است که اگر یک کلاینت به دنبال دریافت داده از یک سرور است، به جای این که هر دفعه درخواست دریافت دادهها را برای سرور بفرستد، برای آن سرور درخواست عضویت فرستاده و سرور هرگاه که دادههای جدید در دسترس بودند، آنها را برای کلاینتهای عضوشده بفرستد. یکی از مهم ترین کاربردهای این الگو در دریافت دادهها از سنسورها است. یکی از قابلیتهای خوب این الگو این است که کلاینتها می توانند در زمان اجرای برنامه عضویت خود را قطع یا ایجاد کنند. در شکل ۴ دیاگرام کلاس این الگو را می بینیم.

شکل ۴: دیاگرام کلاس Observer

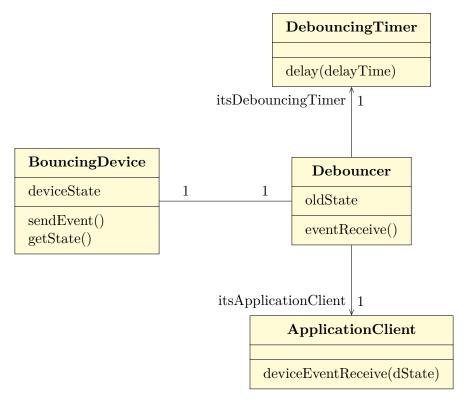
در این ساختار کلاینتها با فرستادن یک اشاره گر به کلاس سابجکت، درخواست عضویت برای سرویس می فرستند. کلاس سابجکت نیز با ذخیره کردن اشاره گرهای مختلف از طرف کلاینتها زمانی که داده جدید آماده می شود، با فراخوانی تابع notify تابع accept که اشاره گرهایش را در Datum قرار داده، با پاس دادن ورودی به فرمت Datum صدا می زند. اینگونه این داده برای تمامی کلاینتهای عضو سرویس فرستاده می شود. کلاینتها می توانند در حین اجرای برنامه، عضویت خود برای سرویس را لغو کنند. دقت شود که خود کلاسهای سابجکت معمولا از نوع پروکسی هستند (الگوی Hardware Proxy).

الگوها در مهندسی نرم افزار صفحه ۹ از ۱۴

۵.۱.۲ الگوی Debouncing

در سختافزار بسیاری از ورودیها به صورت دکمهها و سوییچهایی هستند که بر اثر ایجاد اتصال دو فلز با یکدیگر، باعث فعال شدن یک پایه شده و آغازگر یک عملیات در نرمافزار نهفته هستند. اتصال این دو فلز با یکدیگر دارای تعدادی حالت میانی است. به این صورت که اتصال با کمی لرزش همراه بوده و اتصال برای چند میلی ثانیه چند بار قطع و وصل می شود. این قطع و وصل شدن، باعث می شود که نتوانیم حالت فعلی سخت افزار را به درستی در نرمافزار ضبط کنیم.

این الگو به ما کمک می کند که با صبر کردن برای یک مدت کوتاه، مقدار ورودی را زمانی که پایدار شدهاست بخوانیم. با این کار دغدغه معتبر بودن مقدار خواندهشده را در کلاینت نخواهیم داشت. دیاگرام کلاسی این الگو در شکل ۵ نمایش داده شدهاست.

شکل ۵: دیاگرام کلاس Debouncing

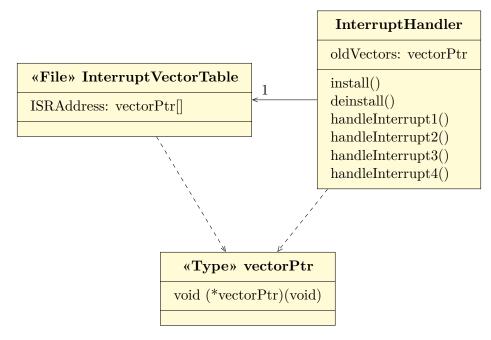
در این ساختار، BouncingDevice همان سختافزار مورد بررسی است. تابع sendEvent می تواند یک نوع اینتراپت سختافزاری باشد که نرمافزار را از تغییر در سختافزار باخبر می سازد و getState می تواند یک عملیات خواندن از حافظه باشد. کلاس Pebouncer وظیفه ارائه حالت پایدار سختافزار به کلاینت را دارد. این کار با استفاده از یک کلاس زمان سنج انجام می شود که با ایجاد یک تاخیر نرمافزاری تا پایدار شدن شرایط خروجی سختافزار، خواندن حالت سختافزار را به تعویق می اندازد.

۱.۱.۲ الگوی ۶.۱.۲

یکی از واحدهای مهم در سیستمهای سختافزاری، واحد Interrupt است. Interrupt برای هندل کردن وقایعی است که توسط سختافزار جرقه زده می شوند. زمانی که یک فرایند رسیدگی به برقه زده می شوند. زمانی که یک فرایند رسیدگی به interrupt اتفاقافتاده آغاز می شود. با انجام این فرایند و رسیدگی به interrupt، فرایند اصلی نرمافزار دوباره از سر گرفته می شود. ساختار این الگو در شکل ۶ نمایش داده شده است.

در این الگو، کلاس InterruptHandler کار اصلی را انجام می دهد. این کلاس دارای بردار InterruptHandler می توان این بردار را با یک بردار جدید جایگزین کرد. این بردار در اصل تعدادی اشاره گر به توابعی است که در صورت بروز install می interrupt VectorTable نیز می توان بردار را به حالت قبلی برگرداند. فایل Interrupt VectorTable شامل یک لیست از اشاره گرها به توابع است که او توابع Interrupt Service Routine است. و vectorPtr صرفا یک نوع اشاره گر به تابع است که از نوع Interrupt VectorTable است. و Interrupt VectorTable استفاده شده است.

الگوها در مهندسی نرم افزار صفحه ۱۰ از ۱۴

شكل ۶: دياگرام كلاس Interrupt

Polling الگوى ٧.١.٢

این الگو یک روش دیگر برای دریافت دادهها از سنسورها است و زمانی استفاده می شود که استفاده از الگوی Interrupt ممکن نیست یا این که دادههایی که می خواهیم ضبط کنیم آن قدر اضطراری نیستند و می توان برای دریافت آنها صبر کرد. عملکرد این الگو به این صورت است که با سرکشی کردن به صورت دورهای دادهها را دریافت می کنیم. حال این الگو در دو شکل بیان می شود: سرکشی دادهها به صورت دورهای و به صورت فرصتی. در نوع اول با استفاده از یک تایمر، در زمانهای مشخصی، برای دریافت دادههای جدید سرکشی می کنیم که ساختار کلاسی آن نیز در شکل ۷ نشان داده شده است. در نوع دوم زمانی عمل سرکشی را انجام می دهیم که برای سیستم ممکن باشد و قیدهای زمانی سیستم به ما این اجاره را بدهد. ساختار کلاسی این نوع نیز در شکل ۸ رسم شده است.

در این الگو کلاس Device همان سختافزار/حافظه/... هست که میخواهیم دادههایش را دریافت کنیم. کلاس Device با سرکشی از Device نیز کلاینتی است که میخواهد دادههای Device را دریافت کند. در ساختار شکل ۷، کلاس PeriodicPoller با سرکشی از Device صدا بزند. دادههای آن را دریافت می کند. این سرکشی زمانی انجام می شود که کلاس PollTimer تابع poll را از startPolling صدا بزند. زمانی که فرمان startPolling به بیاید، تابعر کار خود را شروع می کند و در هر Interruptی که تابعر میخورد، تابع poll را صدا می میزند. با فراخوانی تابع stopPolling تابع می شود. در ساختار ۸ تفاوت در این است که تابع poll زمانی صدا زده می شود که کلاس در فرایندهای خود لازم می بیند که لازم است دادههای کلاس در فرایندهای خود لازم می بیند که لازم است دادههای جدید از Device گرفته شود، این تابع صدا زده می شود.

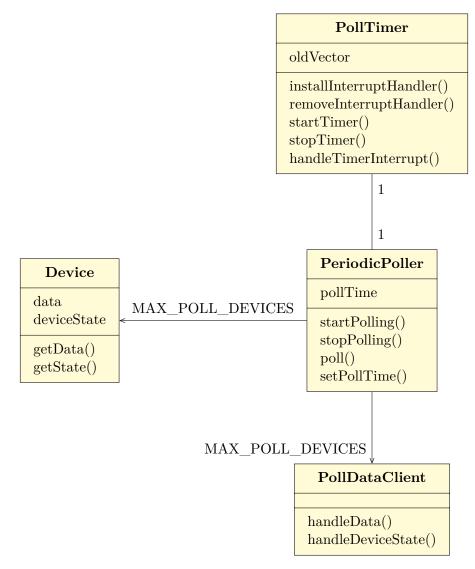
۲.۲ الگوهای طراحی برای همزمانی نهفته و مدیریت حافظه

در بسیاری از مواقع در سیستمهای نهفته لازم است که فعالیتهای متنوع به صورت همزمان انجام شوند. به همین دلیل Douglass [۱] یک دسته از الگوها به نام الگوهای برنامهریزی را معرفی کردهاست.

۱.۲.۲ الگوی Lyclic Executive

این الگو یکی از ساده ترین روشهای زمانبندی در سیستمها است. در این روش، هر تسک شانس مساوی برای اجرا شدن دارد و تمامی تسکها در یک حلقه بینهایت به صورت نوبتی جلو می روند. این الگو در دو موقعیت مشخص کاربرد دارد. موقعیت اول زمانی است که سیستم مورد بررسی یک سیستم نهفته بسیار کوچک است و میخواهیم بدون نیاز به الگوریتمهای پیچیده زمانبندی به یک ساختار شبههمزمان برسیم. موقعیت دوم زمانی است که سیستم مورد بررسی یک سیستم بسیار امن است و میخواهیم به طور قطع از انجام درست فرایند برنامه ریزی برای تسکها و تحقق ددلاینها مطمئن باشیم. ساختار کلاسی این الگو در شکل ۹ رسم شده است.

الگوها در مهندسی نرم افزار صفحه ۱۱ از ۱۴

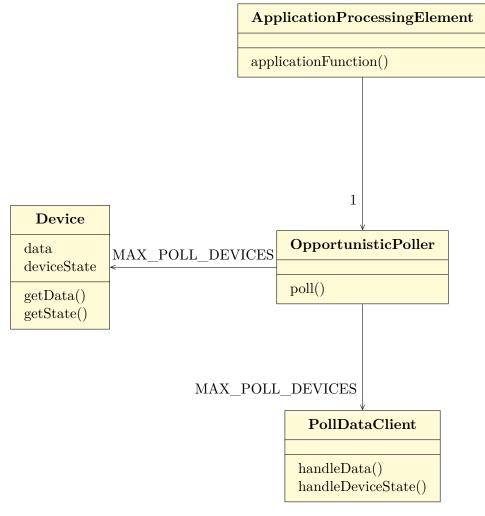

شکل ۷: دیاگرام کلاس Periodic Polling

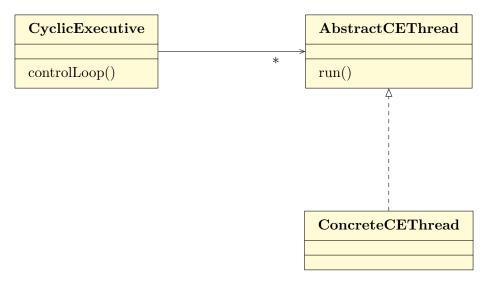
کلاس CyclicExecutive با داشتن یک حلقه تکرار همیشگی، تابع run را از هر یک از CyclicExecutive مایی که وجود دارد صدا می زند. ^{7}

^۲در [۱]، یک کلاس دیگر نیز با نام CycleTimer وجود دارد. اما به دلیل کاربر کم، در اینجا درباره آن بحثی نمی کنیم.

الگوها در مهندسی نرم افزار

شکل ۸: دیاگرام کلاس Opportunistic Polling

شكل ٩: دياگرام كلاس ٩: دياگرام

الگوها در مهندسی نرم افزار صفحه ۱۳ از ۱۴

- Static Priority الگوی ۲.۲.۲
- ۳.۲.۲ الگوی ۳.۲.۲
  - Guarded Call الگوی ۴.۲.۲
    - ۵.۲.۲ الگوی Queuing
    - Rendezvous الگوی ۶.۲.۲
- Simultaneous Locking الگوی ۷.۲.۲
  - ۸.۲.۲ الگوی Ordered Locking
- ۳.۲ الگوهای طراحی برای ماشینهای حالت
  - Single Event Receptor الگوی ۱.۳.۲
- ۲.۳.۲ الگوی Multiple Event Receptor
  - ۳.۳.۲ الگوی State Table
    - ۴.۳.۲ الگوی State
    - And States 2.7.7
  - P.T.۲ الگوی P.T.۲ الگوی P.T.۲
    - ۴.۲ الگوهای امنیت و قابلیت اطمینان
    - One's Complement الگوى ۱.۴.۲
      - ۲.۴.۲ الگوی ۲.۴.۲
      - ۳.۴.۲ الگوی Smart Data
        - ۴.۴.۲ الگوی Channel
- Protected Single Channel الگوی ۵.۴.۲
  - P.۴.۲ الگوی P.۴.۲
  - ۵.۲ الگوهای معماری زیربخشها و اجزا
    - ۱.۵.۲ الگوی Layered
    - ۲.۵.۲ الگوی ۲.۵۲
    - ۳.۵.۲ الگوی ۳.۵.۲
      - ۴.۵.۲ الگوی ۴.۵.۲
  - ۵.۵.۲ الگوی Recursive Containment
    - ۴.۵.۲ الگوی Hierarchical Control
      - ۷.۵.۲ الگوی Virtual Machine
      - ۸.۵.۲ معماری Component-Based
        - ۹.۵.۲ الگوی **ROOM**
        - ۶.۲ الگوهای معماری همزمانی
        - ۱.۶.۲ الگوی Message Queuing
          - ۲.۶.۲ الگوی Interrupt
          - ۳.۶.۲ الگوی ۳.۶.۲
            - Rendezvous all fet

گوها در مهندسی نرم افزار

۲ مراج

Douglass, Bruce Powel. Design patterns for embedded systems in C: an embedded software [1] engineering toolkit. Elsevier, 2010.

- Zalewski, Janusz. "Real-time software architectures and design patterns: Fundamental concepts and their consequences." Annual Reviews in Control 25 (2001): 133-146.
- Gamma, Erich, et al. "Design patterns: Abstraction and reuse of object-oriented design." [r] ECOOP'93—Object-Oriented Programming: 7th European Conference Kaiserslautern, Germany, July 26–30, 1993 Proceedings 7. Springer Berlin Heidelberg, 1993.
- Douglass, Bruce Powel. Real-time design patterns: robust scalable architecture for real-time [*] systems. Addison-Wesley Professional, 2003.
- Armoush, Ashraf. Design patterns for safety-critical embedded systems. Diss. RWTH Aachen [a] University, 2010.